

Fleksibel og desentralisert høyere utdanning i Innlandet

Strategi 2023–2026

Innhold

1. Innledning	3
2. Sammen for kompetanseutvikling i Innlandet	4
2.1. Formål med strategien	4
2.2. Innlandets muligheter og utfordringer	4
2.3. Fylkeskommunens forsterkede kompetansepoltiske ansvar.....	6
3. Utdanningsinstitusjoner og sentrale kompetanseaktører	6
3.1. Fleksibel og desentralisert høyere utdanning i Innlandet i dag	6
3.2. Utdanningstilbydere.....	6
3.3. Tilretteleggere for utdanningstilbud	8
4. Innsatsområder i strategi for fleksibel og desentralisert høyere utdanning.....	9
4.1. Formål med strategien	9
4.2. Innsatsområder.....	9
5. Sammendrag – videre framdrift.....	11
6. Vedlegg 1	12
7. Vedlegg 2	13

1. Innledning

Politisk initiativ

Fylkestinget vedtok 17.06.2021 i fylkestingssak 52/2021 fremtidig struktur og organisering for voksnes læring i Innlandet fylkeskommune. Vedtaket innebar opprettelse av ni kompetanse- og karrieresentre i fylket.

Fylkestinget ba samtidig fylkeskommunedirektøren ta initiativ til å utarbeide en strategi for desentralisert høyere utdanning, i samarbeid med høyskolesentrene og utdanningsinstitusjoner på fagskole-, høyskole- og universitetsnivå i Innlandet.

Hovedutvalg for utdanning vedtok 17.11.2021 oppgaveporteføljen som legges til de ni kompetanse- og karrieresentrene i Innlandet. Utvalget ba i sitt vedtak fylkeskommunedirektøren fortsette implementeringsarbeidet for etablering av ni kompetanse- og karrieresentra med bakgrunn i oppgaveporteføljen som var drøftet i saksfremlegget, og understreket i vedtaket også bestilling av strategien for desentralisert høyere utdanning gjennom følgende vedtakspunkt:

Strategiprosess for desentralisert høyere utdanning i nært samarbeid med NTNU, HINN og lokale studie- og kompetansesentra avklarer spørsmålet om koordinering og tilrettelegging for desentrale fag- og høgskoletilbud. Fylkeskommunens økonomiske bidrag til desentral høyere utdanning avklares i forbindelse med fylkesbudsjett, og i tråd med bevilgninger over statsbudsjettet.

Fylkeskommunedirektørens tilnærming og arbeidsform

Fylkeskommunedirektøren i Innlandet valgte å benytte sekretariatet for det nyopprettede Kompetanseforum Innlandet til å gjennomføre en arbeidsprosess og til å utarbeide forslag til en «Strategi for desentralisert og fleksibel utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter i Innlandet». Sekretariatet har gjennomført to arbeidsmøter for å samordne innspill og behov i strategien, og følgende medlemmer har bidratt konstruktivt og godt i strategiarbeidet:

Elin Bakke-Lorentzen NTNU	Arve Thorsberg Høgskolen i Innlandet	Solveig Rindhølen Statsforvalteren
Jon Bernt Hansen NAV Innlandet	Hilde Kristin Holtesmo KS Innlandet	Camilla Ulven Søgård Innlandet fylkeskommune
Sissel By Ingvaldsen Innlandet fylkeskommune	Turid Lie Innlandet fylkeskommune	Svein Thore Jensen Innlandet fylkeskommune
Ingrid Lauvdal Innlandet fylkeskommune – prosjektleder strategi	Ole I. Gjerald Innlandet fylkeskommune – sekretariatsleder	

2. Sammen for kompetanseutvikling i Innlandet

2.1. Formål med strategien

Formålet med strategien er å øke tilgangen til fleksible og desentraliserte utdanningstilbud av høy kvalitet som er tilpasset de ulike behovene arbeidslivet og enkeltmennesker har. I strategien er det prioritert tre innsatsområder som skal bidra til å nå dette målet i Innlandet:

- Styrke samarbeidet mellom aktørene i utdanning og arbeidsliv, og bedre koblingen mellom tilbud og etterspørsel
- Øke tilgangen til fleksible og desentraliserte tilbud i Innlandet
- Bedre rammebetingelsene slik at utdanningsinstitusjonene, arbeidslivet og studentene får større muligheter

Strategien vil være 4-årig og gjelder for perioden 2023 – 2026. Strategien følges opp av et handlingsprogram som rulleres årlig, og som knyttes opp mot organisasjonenes årlige budsjettprosesser. Handlingsprogrammet vil inneholde satsinger som går over flere år.

Definisjon av fleksible og desentraliserte utdanningstilbud

I strategien har vi lagt følgende definisjon av fleksible og desentraliserte utdanningstilbud til grunn:

Tilbud med flere alternativer for hvordan læringsaktivitetene gjennomføres, bl.a. når det gjelder tid, sted, omfang og progresjon. Tilbudene kan både være nett- og stedbaserte. Undervisning kan foregå ved fysiske samlingssteder som ikke er universitets- eller høyskolecampus. Den blir gjerne gitt i bolker (ukes- eller helgesamlinger).

I vedlegg 1 er det listet opp definisjoner av sentrale begrep som brukes i strategien.

2.2. Innlandets muligheter og utfordringer

Innlandsstrategien ble vedtatt av fylkestinget 23.09.2020. Strategien gir retning for prioritert politikk for perioden 2020-2024.

Eventyrlige muligheter er Innlandets visjon. Det betyr et fylke med sterke røtter og store drømmer, med mål om å ha en ledende posisjon innen teknologi, industri, landbruk og reiseliv. Den overordnede ambisjonen er å gripe mulighetene Innlandet har i en grønn framtid. For å bidra til grønn omstilling, og kunne realisere ambisjonene som ligger i visjonen «eventyrlige muligheter», er det valgt fire satsingsområder for Innlandet: *Innbyggere – Innovasjon – Inkludering – Infrastruktur.*

Innbyggertallet i Innlandet vil øke gradvis i årene framover, men sammensetningen av befolkningen gir store demografiske utfordringer. Innlandet er det fylket i Norge med størst andel eldre og lavest andel yngre i befolkningen. Prognoser for befolkningsutviklingen i Innlandet viser at andelen i yrkesaktiv alder (15-74 år) vil synke i årene fram mot 2050, mens andelen eldre vil øke. Demografisk utvikling gir utfordringer når det gjelder nødvendig kompetansetilførsel. Dette gjelder ikke minst i helse – og omsorgssektoren, spesielt i distriktskommunene.

Tilgangen på arbeidskraft og riktig kompetanse innen ulike deler av privat næringsliv og offentlig sektor er en utfordring. Både NHO sitt kompetansebarometer og NAV sin bedriftsundersøkelse viser at det er kamp om arbeidskraften og at mange bedrifter og virksomheter i Innlandet sliter med å rekruttere rett kompetanse. NAVs bedriftsundersøkelse 2022 for Innlandet viser at det er størst mangel på arbeidskraft innenfor helse- og omsorgssektoren og bygg- og anleggssektoren. Årets resultater har avdekket mye av det samme som tidligere års undersøkelser, men mangelen inne de ulike yrkene er betydelig større enn i de to foregående årene.

I Innlandet mottar 27% av den yrkesaktive befolkningen i alder 18-66 en eller annen form for ytelse fra NAV (Kilde NAV). Selv om noen av ytelsene er sykepenger og fødselspenger er det likevel et høyt tall. Sett i forhold til de store demografiske utfordringene Innlandet står overfor, utgjør denne gruppen en svært viktig arbeidsressurs som må inkluderes inn i utdanning og arbeid. Fleksible og desentraliserte høyere utdanningstilbud vil være en måte å inkludere flere i arbeidslivet. Regional plan for det inkluderende Innlandet inneholder flere strategier og tiltak for mangfoldig og likestilt utdanning og arbeidsliv.

Det må skapes et betydelig antall nye arbeidsplasser i årene framover og utviklingen må bygge på fortrinnene Innlandet har innenfor:

- bioøkonomi
- grønn industribygging
- reiseliv og opplevelser, kulturnæringer
- cyber- og samfunnssikkerhet
- spillmiljøet/AR/VR teknologi
- innovasjon i offentlig tjenesteutvikling

I Innlandet er det etablert flere innovative næringsklynger. Samhandling mellom klynger/bedriftsnettverk, utdanningsinstitusjoner og virkemiddelapparatet er viktig for kompetansebygging og innovasjon. De tre regionale planene: klima, energi og miljø, samfunnssikkerhet og det inkluderende Innlandet vil være viktige verktøy for utvikling av nye og eksisterende arbeidsplasser og hvor utdanning vil være et sentralt område.

Innlandet har store regionale variasjoner når det gjelder utdanningsnivå. En stadig økende andel av befolkningen tar høyere utdanning. I 2018 var 4,6% av befolkningen i Innlandet studenter ved høyskole eller universitet. Innlandet har en lavere andel av befolkningen som har studert enten ved høyskole eller universitet sammenliknet med gjennomsnittet for hele landet, men forskjellene er minkende.

Dette henger til dels sammen med næringsstrukturen i Innlandet som i stor grad etterspør fagarbeidere og fagskolekandidater. I årene framover vil det være viktig å legge til rette for utdanning på alle nivåer i et livslangt perspektiv.

Fleksible og desentraliserte høyere utdanningstilbud er et viktig verktøy i utviklingen av kompetansearbeidsplasser både i offentlig og privat virksomhet, spesielt i distriktsregionene. Det vil være med på å gjøre distriktene mer attraktive både for de som bor der, men også for å kunne tiltrekke seg nye innbyggere.

Tilstandsrapporten for høyere utdanning 2022 er nylig lagt fram.

<https://hkdir.no/rapportar/tilstandsrapport-for-hoeyere-utdanning-2022>

Den viser at en av ti studenter går på en fleksibel utdanning i stedet for et campusbasert studium. I 2021 var det i overkant av 29 400 studenter på fleksible utdanninger, en økning på 13% fra året før. Det viser at flere ønsker å studere der de bor og kombinere utdanning med jobb og familie.

2.3. Fylkeskommunens forsterkede kompetansepolitiske ansvar

Gjennom regionreformen fikk fylkeskommunene en tydeligere rolle og større ansvar i den regionale kompetansepolitikken. De siste årene har Innlandet fylkeskommune jobbet systematisk for å utvikle sin kompetansepolitiske rolle.

Fylkeskommunen har fått økt ansvar for at ungdom fullfører videregående opplæring, og for at voksne kan lære hele livet. Fylkeskommunen er også eier av Fagskolen Innlandet. Regionalt har fylkeskommunen et viktig koordinerende ansvar for å kople virksomheter og kompetanseinstitusjoner for å bidra til at arbeidslivet får rett og nok kompetanse.

I 2021 etablerte fylkesordføreren Kompetanseforum Innlandet med følgende partnere: Statsforvalteren, NAV, KS, NHO, LO, HINN, NTNU, Fagskolen Innlandet og Innovasjon Norge. Kompetanseforum vil være en viktig arena for å drøfte kompetansebehov og utvikling av kompetansepolitiske strategier og tiltak i fylket. Kunnskapsgrunnlag om regionale kompetansebehov inngår som et sentralt område å jobbe med.

Fylkeskommunens koordinerende rolle i den regionale kompetansepolitikken blir utøvd gjennom samskapingen i Kompetanseforum Innlandet. Kompetanseforum Innlandet fungerer som referansegruppe for denne strategien. (Vedlegg 2: Mandat Kompetanseforum Innlandet)

3. Utdanningsinstitusjoner og sentrale kompetanseaktører

3.1. Desentralisert høyere utdanning i Innlandet i dag

Innlandet har tre sterke institusjoner for høyere utdanning; Høgskolen i Innlandet (HINN), NTNU Gjøvik og Fagskolen Innlandet. Alle tre institusjonene har lang erfaring med fleksible og desentraliserte studietilbud i de tidligere fylkene Hedmark og Oppland.

Det skal fortsatt være et likeverdig tilbud om høyere utdanning i Innlandet. Det betyr at de som bor i distriktene i Innlandet og har lang avstand til fagskole, høyskole eller universitetscampus skal få et likeverdig fleksibelt og desentralisert tilbud om høyere utdanning i nærheten av der de bor. Eksempelvis vil tilbudet som blir gitt på Tynset være likeverdig med samme tilbud som gis på campus NTNU Gjøvik.

3.2. Utdanningstilbydere

Høgskolen i Innlandet (HINN)

Høgskolen i Innlandet ble etablert 1. januar 2017 etter fusjon mellom Høgskolen i Hedmark og Høgskolen i Lillehammer. Høgskolen har om lag 16 000 studenter og 1 400 ansatte. HINN fremstår med en bred faglig profil og driver forskning og utdanning innenfor helse- og sosialfag, lærerutdanning, samfunns-, økonomi-, ledelses- og organisasjonsfag, anvendt økologi, bioteknologi, jord- og skogbruk, film og audiovisuelle fag. Høgskolen tilbyr gradsstudier på bachelor-, master- og

doktorgradsnivå og har studiesteder på Lillehammer, Hamar, Blæstad, Elverum, Rena og Evenstad, og i tillegg enkelte utdanninger i Oslo, Kongsvinger og Tynset.

Høgskolens strategi tegner fire framtidsbilder som beskriver hvordan høgskolen, som har ambisjon om å bli Universitetet i Innlandet, ønsker å være i 2026. De fire framtidsbildene som høgskolen ønsker å strekke seg mot og realisere, lyder:

- Regional kraft og nasjonal bidragsyter i en internasjonal kontekst
- Forskningsbasert utdanning for hele livet
- Åpen, nyskapende og relevant forskning, og kunstnerisk utviklingsarbeid
- INN – kunnskapskultur, medarbeiderskap og lærende organisasjon

Høgskolen er kjent for et godt og inkluderende studiemiljø med kort vei mellom studenter og medarbeidere. Høgskolen har en omfattende portefølje av etter- og videreutdanning som er utviklet og drives i samarbeid med arbeidslivet. Høgskolen har ambisjon om å bli nasjonalt ledende innen livslang læring (se mer [om videreutdanning og deltid - HINN](#)).

NTNU Gjøvik

NTNU er et internasjonalt orientert universitet med hovedsete i Trondheim og campuser i Gjøvik og Ålesund. NTNU har en teknisk-naturvitenskapelig hovedprofil, en rekke profesjonsutdanninger og en stor faglig bredde som også inkluderer humaniora, samfunnsvitenskap, økonomi, medisin, helsevitenskap, utdanningsvitenskap, arkitektur, entreprenørskap, kunsthøgskole og kunstnerisk virksomhet.

Universitetet har åtte fakultet, 42 000 studenter og 7700 årsverk. NTNU Gjøvik har utdannings- og forskningsaktiviteter knyttet til fem fakulteter og ni institutter; helsevitenskap, informasjonssikkerhet- og kommunikasjonsteknologi, vareproduksjon- og byggingsteknikk, design, datateknologi og informatikk, industriell økonomi og teknologiledelse, elektroniske systemer, elkraftteknikk og matematiske fag. Det er 4000 studenter og 500 ansatte på NTNU Gjøvik, og utstrakt samarbeid på tvers av de tre campusene.

NTNU har fire tematiske satsingsområder; bærekraft, energi, havrom og helse. NTNU Gjøvik har tre prioriterte satsingsområder; informasjons- og cybersikkerhet, bærekraftige produkter og vareproduksjon, samt morgendagens helse- og omsorgstjenester.

NTNU satser på innovativ utdanning, spesielt økt bruk av studentaktive læringsformer og digitalisering. Universitetet tilbyr et stort antall etter- og videreutdanninger, med hovedvekt på videreutdanningstilbud. Det er tilbud for de fleste yrkesgrupper, fra korte kurs til hele masterprogram (se [Videreutdanning og deltid - NTNU](#)).

Fagskolen Innlandet

Fagskolen Innlandet er én av Norges største offentlige fagskoler, med rundt 1700 studenter. Skolen ligger på Kallerud, én kilometer fra Gjøvik sentrum. Skolen har også studiesteder andre steder i Innlandet, blant annet på Kongsvinger, i Vågå, på Hamar, på Storsteigen og på Tynset. I tillegg driver skolen utdanninger i Viken, i Møre og Romsdal og i Vestfold og Telemark.

Fagskolen Innlandet har et bredt studietilbud med utdanninger innen helse, landbruk, økonomi og ledelse, industri, logistikk, elektro og automasjon, bygg- og anlegg, bygningsvern m.m. Fagskolen Innlandet tilbyr heltids-, deltids- og nettbaserte studier, samt moduler. En stadig større andel av studentene ønsker å ta modul- eller nettstudier som kan kombineres med å være i arbeid. Gjennomsnittsalderen på studentene ved skolen er 33 år. Det betyr at det er mange godt voksne og erfarne studenter som gir en svært spennende studentmasse. Mye av innholdet i studiene baserer seg på studentenes egne erfaringer, og delingskultur står derfor sentralt i opplæringen.

For å komme inn på fagskolen, er fagbrev «gullbilletten». Det er også mulig å komme inn på bakgrunn av realkompetansevurdering. Det vil si at søkere kan få opptak ved skolen dersom de kan dokumentere kompetanse i henhold til studiets opptakskrav.

Fagskolen Innlandet har de siste årene vokst betydelig, og fortsatt vekst er ambisjonen i årene framover. Det betyr at det må utvikles flere studietilbud, og da spesielt flere fleksible og desentraliserte studietilbud.

3.3. Tilretteleggere for utdanningstilbud

Karriere Innlandet

I forbindelse med harmonisering av modellen for voksnes læring i Innlandet, etablerer fylkeskommunene ni karrieresentre på følgende steder i fylket: Elverum, Gran, Gjøvik, Hamar, Kongsvinger, Lillehammer, Nord-Aurdal, Sel og Tynset.

Karrieresentrene kjerneoppgaver er videregående opplæring for voksne, karriere- og studieveiledning, nettverksutvikling og innhenting av kompetansebehov og koordinering og tilrettelegging for fleksible og desentrale fag- og høgskoletilbud. Et regionalt kompetanseforum skal være tilknyttet hvert enkelt karrieresenter. Det regionale kompetanseforumet skal gi innspill til prioritering av opplæringstiltak inkludert fleksibel høyere utdanning. Kompetanseforumene ledes av daglige ledere av interkommunalt politisk råd (tidl. regionråd). Andre deltakere er representanter fra kommuner, lokalt arbeidsliv, rektor fra videregående skole, representant fra NAV, og i noen regioner representanter fra høyskole/universitet/fagskole.

Karriere Oppland har fra 1990-tallet samarbeidet med fagskole- og høgskolesektoren om tilrettelegging for desentrale studier, og hadde i 2020 om lag 430 høgskolestudenter med tilknytning til sentrene.

Studie- og høgskolesentrene på Tynset og i Kongsvinger

Studie- og høgskolesenteret på Tynset

Senteret er organisert som en kommunal virksomhet med tilbud og høyere utdanning og samarbeid med seks kommuner i Nord-Østerdal. Tynset er vertskommune. Senteret har gjennom flere år fasilitert høyere utdanningstilbud til befolkning og arbeidsliv ut fra lokale behov.

Fylkeskommunens rolle har gjennom flere år vært å prosjektfinansiere senteret.

Høgskolesenteret i Kongsvinger

Høgskolesenteret er organisert som en stiftelse hvor kommunene i Kongsvingerregionen og aktører i næringslivet er eiere. Senteret har levert høyere utdanning i regionen i mange år ut fra lokale behov. I tillegg til grunnutdanninger, har senteret også tilbud om kortere etter- og videreutdanningstilbud med og uten studiepoeng. Høgskolesenteret har en egen avtale med HINN.

Fylkeskommunen har bidratt med midler til ulike prosjekter gjennom årene.

I tidligere Hedmark fylke hadde de to studie- og høgskolesentrene ansvar for å fasilitere desentralisert høyere utdanning i samarbeid med de tre utdanningsinstitusjonene.

Roller og oppgaver for karrieresentrene i Karriere Innlandet og Studie- og høgskolesentrene

- Mobilisere kompetanse og være koblingsboks mellom kommuner/lokalt næringsliv og fagskole/universitet/høgskoler som kan tilby ønskede studier desentralt.
- Være kontaktledd mellom fag- høgskole/universitet og studentene
- Markedsføre studietilbudene lokalt
- Tilrettelegge for og gjennomføre regionale samlinger
- Tilrettelegge for og kvalitetssikre bruk av teknologistøttet læring
- Være behjelpelig med å tilrettelegge for studiegrupper og enkeltstudenter
- Avvikle lokale eksamener etter nærmere avtale

Strukturendringene i utdanningssektoren som kan virke sentraliserende har aktualisert karriere – og studiesentrenes rolle som regional motor, mekler og møteplass. Sentrene vil være en sterk aktør i regional utvikling og innovasjon. Sentrene samarbeider tett med sentrale aktører i nærings- og arbeidslivet og utdanningsinstitusjoner i første rekke HINN, NTNU og Fagskolen Innlandet.

4. Innsatsområder i strategi for fleksibel og desentralisert høyere utdanning

4.1. Formål med strategien

Formålet med strategien er å øke tilgangen til fleksible og desentrale utdanningstilbud av høy kvalitet som er tilpasset de ulike behovene arbeidslivet og enkeltmennesker har. I strategien prioriteres tre innsatsområder som skal bidra til å nå dette målet i Innlandet:

1. Styrket samarbeid mellom aktørene i utdanning og arbeidsliv, og bedre koblingen mellom tilbud og etterspørsel
2. Øke tilgangen til fleksible og desentrale tilbud i Innlandet
3. Bedre rammebetingelser som gir utdanningsinstitusjonene, arbeidslivet og studentene større muligheter

4.2. Innsatsområder

1. Styrket samarbeid mellom aktørene i utdanning og arbeidsliv, og bedre kobling mellom tilbud og etterspørsel

1.1 Videreutvikle kunnskapsgrunnlaget om kompetansebehov, tilbud og etterspørsel i Innlandet.

1.2 Styrke kartleggings- og bestillerkompetanse hos sentrale aktører i arbeidslivet.

1.3 Mobilisere og motivere arbeids- og næringslivet (etterspørselssiden) til å definere egne utdanningsbehov i samarbeid med fagskole, høyskole og universitet.

1.4 Styrke samarbeidet mellom utdanningsinstitusjoner og næringsklynger/bedriftsnettverk om utvikling av fleksible og desentrale utdanningstilbud.

1.5 Styrke samarbeidet med bransjeprogrammene gjennom trepartssamarbeidet regionalt om fleksible og desentrale utdanningstilbud. Bransjeprogrammene er opprettet for å øke deltakelsen i kompetanseutvikling innenfor utvalgte bransjer. Trepartssamarbeidet mellom staten og partene i arbeidslivet står bak programmene.

2. Økt tilgang til fleksible og desentrale tilbud i Innlandet

2.1. Synliggjøre eksisterende fleksible og desentrale studietilbud til bedrifter/virksomheter og enkeltpersoner.

2.2. Utvikle flere nye fleksible og desentrale tilbud i Innlandet tilpasset regionens og ulike studenters behov.

2.3. Utvikle flere fleksible, kortere tilbud innen enkeltemner eller kortere moduler på bakgrunn av etterspørsel etter tilbudet fra arbeidslivet.

2.4. Utvikle fleksible og desentrale utdanningstilbud som ivaretar likestilling, inkludering og mangfold. Dette omhandler kvalifisering av arbeidskraftreserven som helt eller delvis står utenfor arbeidslivet.

2.5. Stimulere arbeidslivet til å samarbeide med utdanningstilbydere om studiepoengivende praksis. Det betyr å legge til rette for praksisplasser i privat og offentlig virksomhet.

2.6. Karriere Innlandet og studie- og høgskolesentrene i Innlandet legger til rette for fleksibel høyere utdanning i sin region i samarbeid med utdanningsinstitusjonene.

3. Bedre rammebetingelser som gir utdanningsinstitusjonene, arbeidslivet og studentene større muligheter

3.1 Kompetanseforum Innlandet samordner kommunikasjon omkring behovet for å styrke de økonomiske rammevilkårene m.m. overfor sentral stat.

3.2 Tilgjengelige virkemidler hos samarbeidspartnerne ses i sammenheng og brukes for å realisere strategiens handlingsprogram.

3.3 Jobbe for å etablere regionalt kompetansefond. Jobbe for desentralisering av kompetansepolitiske virkemidler fra statlig nivå til fylkene.

3.4 Utnytte søknadsbaserte ordninger på nasjonalt og internasjonalt nivå for utprøving av nye fleksible utdanningsmodeller

Faktaboks:

Kompetansepilot Innlandet

Kompetansepilotene (2020-2022) har som mål å identifisere og mobilisere virksomheters behov for kompetansehevende tiltak, samt koble og tilrettelegge for et tilpasset etter- og videreutdanningstilbud i Distrikts-Norge. Et viktig mål er å teste ut ulike metoder og modeller for arbeidet. Prosjektene skal bidra til å utvikle og prøve ut nye måter og modeller for å nå dette målet, samt støtte fylkeskommunens strategiske rolle og ansvar for regional kompetansepolitikk. Målgruppen for prosjektet(ene) er offentlige og private virksomheter, med særlig vekt på små bedrifter i Distrikts-Norge. Alle de ti fylkeskommunene i ordningen har igangsatt piloter.

Innlandet fylkeskommune har valgt å satse på kompetanseutvikling for små bedrifter innen tre-mekanisk industri i Midt- og Nord-Gudbrandsdal og Kongsvingerregionen. Prosjektet legger vekt på utvikling av godt samspill mellom bedrifter og utdanningsinstitusjoner. Etter kartlegging av kompetansebehov, vil bedriftene bli koplet til utdanningstilbud på videregående-, fagskole-, universitet og høyskolenivå.

Karrieresentrene er viktige samarbeidspartnere. De har et nettverk innenfor de ulike bransjene og har mye kunnskap om sine regioner. Fylkeskommunen skal bygge opp møteplasser for bransjen i tilknytning til disse sentrene.

5. Sammendrag – videre framdrift

Strategien gir retning for både utdanningsinstitusjonene og regionale kompetansepolitiske aktører for årene fremover. Implementering av strategien er avhengig av innsats fra mange ulike aktører i Innlandet – og også nasjonalt. Dette krever innsats fra hver enkelt aktør som har en rolle i det kompetansepolitiske arbeidet, og det er en av grunnene til at vi har fått en god forankring av strategien i Kompetanseforum Innlandet.

Godt samarbeid på tvers av regioner og mellom de ulike aktørene er viktig for å fortsette utviklingen i ønsket retning. Fylkeskommunens sentrale rolle for å nå målene i strategien, både som forvalter av fagskolesektoren og gjennom sin kompetansepolitiske rolle, jf. tidligere omtale og utdypning, blir viktig for videre koordinering og samordning.

Handlingsprogrammet som skal konkretisere strategien vil bygge på innspill fra høringsrunden på strategien i perioden medio juni til medio september. Fylkestinget vedtar strategien i oktober. Handlingsprogrammet legges fram for behandling i fylkestinget i desember.

Mange av innsatsområdene og tiltakene i strategien kan i utgangspunktet gjennomføres innenfor gjeldende budsjettammer. Økonomiske rammer er imidlertid en viktig faktor for å drive utviklingen i ønsket retning.

6. Vedlegg 1

Sentrale begreper om desentralisert og fleksibel utdanning

I arbeidet med å utvikle og drifte desentraliserte, fleksible og relevante utdanningstilbud i høyere utdanning, som kan gis utenfor høgskoler og universitetscampuser, benyttes gjerne en rekke begreper som trenger nærmere definisjoner. Definisjonene er stort sett hentet fra Kunnskapsdepartementets strategi for desentralisert og fleksible utdanning ved fagskoler, høyskoler og universiteter.

Institusjon	Brukes i høyere utdanning for å betegne et universitet eller en høyskole som organisatorisk enhet. Campus/ studiested brukes for å betegne en fysisk lokasjon. Det vil si at en høyskole kan ha flere campuser. I høyere yrkesfaglig utdanning brukes fagskole om institusjonen, mens den fysiske lokasjonen kalles studiested. En fagskole har ofte flere studiesteder.
Fleksible utdanningstilbud	Tilbud med flere alternativer for hvordan læringsaktivitetene gjennomføres, blant annet når det gjelder tid, sted, omfang og progresjon. Tilbudene kan både være nett- og stedbaserte. Undervisning kan foregå ved fysiske samlingssteder som ikke er universitets- eller høyskolecampus. Den blir gjerne gitt i bolker (ukes- eller helgesamlinger).
Nettbaserte utdanningstilbud	Kan være heldigitale, men kan også være supplert med regionale eller campusbaserte samlinger.
Stedbasert utdanning	Dette er tilbud som krever fysisk oppmøte på et campus/studiested. Med den økte bruken av digitale- og nettbaserte læringsressurser blir skillet mellom nettbasert-, desentralisert og stedbasert utdanning noen ganger uklart.
Videreutdanning	Videreutdanning er utdanning som gir formell kompetanse, som studiepoeng eller kompetansebevis i hele utdanningssystemet og som tas etter opphold fra ordinær utdanning (SSB) (videreutdanning er ordinære studieprogrammer som gir ny formell kompetanse i universitets- og høgskolesektoren, på lavere eller høyere nivå. De karakteriseres av å være spesielt tilrettelagte tilbud for videreutdanning, dvs. at tilbudet med hensyn til målgruppe, faglig innhold og pedagogisk tilnærming har som intensjon å være videreutdanning tilpasset behov i samfunns- og arbeidsliv. Videreutdanningsprogrammer er underlagt eksamens- og vurderingsordninger og får uttelling i form av studiepoeng innenfor eller utenfor gradssystemet. Det foretas egne opptak til videreutdanninger. NTNU)
Ikke-formell opplæring	Benyttes om kurs, opplæring, seminarer, forelesninger og konferanser der opplæring er hovedformålet med deltakelse, men som ikke gir formell kompetanse for eksempel i form av studiepoeng (Meld. St. 14 2029/2020 Kompetansereformen).

7. Vedlegg 2

Kompetanseforum Innlandet – mandat og sammensetting

Mål

Kompetanseforum Innlandet skal bidra til at det skapes bedre balanse mellom tilbud og etterspørsel etter kompetanse og arbeidskraft i regionene i et livslangt perspektiv. Dette skal gjøres gjennom regionalt samarbeid, og sambruk av ressurser på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer.

Samarbeid

Deltakere i forumet skal gjennom et forpliktende samarbeid medvirke til å samordne aktiviteter og arenaer for kompetanseutvikling og karriereveiledning. Det vil også stå sentralt å identifisere og bryte ned barrierer for regional samhandling. Forumet skal sørge for informasjonsflyt og kunnskapsdeling mellom aktørene, og samordne innspill/dialog mot nasjonale myndigheter.

Oppgaver

Kompetanseforum Innlandet skal være en overordnet referansegruppe for utarbeiding og revisjon av regionale styringsdokumenter innenfor kompetansefeltet.

Forumet skal:

- avdekke og konkretisere kompetansebehov i regionen gjennom bestilling av statistikk og analyser og innhenting av innspill fra bransjer og regioner.
- sette framtidens kompetansebehov på dagsorden, og skal teste ut metoder og tiltak for å avdekke disse.
- følge opp innspill fra de lokale samarbeidsarenaene, bransjene, kunnskaps- og forskningsmiljøer og utdanningsaktørene og setter i gang prosjekter etter behov
- arbeide for å utvikle et større handlingsrom i den regionale kompetansepolitikken.
- søke staten om å opprette pilotprosjekter for å teste ut ulike arbeidsformer for å
- avdekke kompetansebehov og tilby konkrete kompetansehevingstiltak og utdanningstilbud.

Deltakere i Kompetanseforum Innlandet

Følgende deltar i Kompetanseforum Innlandet:

1. Innlandet fylkeskommune
2. KS-Innlandet
3. Statsforvalteren i Innlandet
4. NHO-Innlandet
5. LO-Innlandet
6. Innovasjon Norge
7. NAV Innlandet
8. Høgskolen i Innlandet (HINN)
9. NTNU
10. Fagskolen Innlandet

Forumet ledes av fylkesordføreren. Det er i tillegg nedsatt et sekretariat som forbereder møter, samlinger og seminarer. Sekretariatet utfører også utrednings- og saksbehandlingsarbeid og ledes av fylkeskommunene med deltakelse fra interne avdelinger i fylkeskommunen og sentrale partnere i Kompetanseforum.